

Arbeiðararnir finga munandi lønarbata

Løgtingið hækkað arbeiðslønina

Havnar Arbeiðsmannafelag legði 8. apríl mál á ting um dýrtíðarviðgeran av prístalinum.

Felagið heldur fram, at tá eitt húsarhaldsbudget er lagt, so má tað vera beint at maður við fullari arbeiðstíð kann tjena tað, ið budgetið kemur uppá. Fyri at náa hetta, má dýrtíðarviðgerðin av prístalinum setast frá einum oyra upp í 1,25 oyra.

Løgtingið samtykti at seta dýrtíðarviðbótina frá 1,0 oyra pr. prístalsstig til 1,15 oyra fyri alt vanligar arbeiði og til 1,10 oyra fyri fiskaarbeiði.

Hetta tyðir ein munandi lønarbata fyri arbeiðarar og handverkarnar.

Kvinnulønin verður prístalsviðgjord við 0,89 oyru pr. stig og 0,78 oyru fyri fiskaarbeiði.

Samtykt varð hetta uppskot frá meirilutanum (Jákup Lindenskov, Dion Nólso Hemming Jespersen og Johan Simonson):

b. í aðru syftu: »Í § 1 verður ístaðin fyri »1¼ oyra« sett »1,15 oyra« og í staðin fyri »1 oyra« sett »0,89 oyra« men tó soleiðis, at fyri fiskaarbeiði verður í staðin fyri »1¼ oyra« sett »1,10 oyra« og ístaðin fyri »1 oyra« sett »0,78 oyra«.

Eftir hesi samtykt verður hin samtyktta lógin henda:

§ 1. Í øllum arbeiðsviðurskiftum, har arbeiðsløn eftir síðvenju, sáttmála ella gerðardómi verður ronkað sum ein ávis

grundløn um tíman og prísviðbót, skal henda viðbót, frá tí at henda lógtingslóg gongur í gildi, verða 1,15 oyra, tá ið talan er um mannfolkælónir. Er talan um konufolkælónir skal prístalsviðbótin verða 0,89 oyra fyri hvørt prístalsstig omanfyri 100, og fyri fiskaarbeiði ávíkavíst 1,10 oyra og 0,78 oyra.

Hesar reglur skulu eisini galda, har eingin lønarskipan hevur verið millum arbeiðsgevara- og arbeiðarafelag, soleiðis at lønin eisini, tá ið soleiðis ber til, verður sett sum ein ávis grundløn um tíman við prísviðbót eftir reglum í frammanfyrirstandandi stk. 1.

§ 2. Tann í § 1 ásetta útrokning av prístalsviðbótini skal nýtast, meðan prístalið er omanfyri 366.

Meðan prístalið er 366, verður prístalsviðbótin 306 oyru hjá mannfolki og 237 oyru hjá konufolki.

Fellur prístalið niður um 366, verður prístalsviðbótin hjá mannfolki lækkað frá 306 oyrum við 1 oyra fyri hvørt prístalsstig, hagartil at prístalið er 250. Og fyri konufolk við 0,647.

Fellur prístalið niður um 250, verður prístalsviðbótin hjá mannfolki niðurstsett við 0,85 oyru fyri hvørt prístalsstig og hjá konufolki við 0,55 oyru fyri hvørt prístalsstig.

Tá ið prístalið er komið niður á 100, verður eingin prístalsviðgerð.

§ 3. Við prístalsviðgerðini verður prístalsviðbótin stöðugt sett til hvørt yvirleggjandi heilt oyra.

§ 4. Henda lógtingslóg gongur í

gildi 1. juni 1961. Samstundis gongur »Mid. best, nr. 10 frá 21. apríl 1943 om prístallstillæg til arbeiðsløn« úr gildi.

At seta aftrat § 1, stk. 1 í lógtingslóg nr. 331 frá 19. mars 1951 um fritíð við løn var samtykt:

»Er arbeiðari uppsagdur, má tó uppsagnarfrestin í ongum føri skerjast við at fritíðin verður lögð innanfyri uppsagnarfrestina.«

So vilt vit duga at siggja, skuldu avleiðingarnar av hesari lógarbroytan farið at verið, at lønirnar fyri vanligar arbeiði fara at verða um tíman:

mannsfolk	4,75
kvinnuløn	3,30
og fyri fiskaarbeiði:	
mannsfolk	4,60
kvinnuløn	3,07

hugsað sær annað, enn at kravið um 12 milna mark má ikki verða slekkað sum minstamá hjá okkum. Ein samráðing við Bretar vildi ikki komið at snúð seg um »vísse indrømmelser« til Bretarnar. Her er sum sagt bara talan um at fáa fiskivinnusáttmálan við Bretar tikan úr gildi beinanvegin og verða samdir um úttan dvøl at vinna ikki trengir sjómátt enn Íslendingar.

Vit halda tað vera vert at vinna 1—2 ár!

NATO-MÁLID Í FØROYINGAFELAG

14. September veit at siga frá rok-fundi í Føroyingafelag, har ið fólkatingmenninir hjá okkum skulu hava verið bodnir at tala. So er NATO-málið vorðið kókað upp av tjóðveldismonnum, og eggið varð til at senda mótmælisskrárit til Føroyar, Føroya landstýri og lógtingið. Men hvussu ið hevur verið og ikki, so skilja vit, at mótmælismenninir vóru í minniluta, og einki skrárit varð sent.

Men hvat skulu studentar kunna gera við NATO-mál, tá ið hvørki Ísland, Danmark ella Noregi vóru menn til tess. Her á landi er NATO einki annað enn ávaringastøð, ein verjastøð. Og verjastøðir megu altíð hava eitt minstamark av verjvápnunum.

Loysingina dáma fólk einki, og tá ið so er, verður illt hjá tjóðveldismonnum ella fólkaflokksmonnum at gera annað enn stjórnarflokkarnir hava gjørt, nevniliga sagt, at vit vilja einki vita av hermonnum og hervápnunum í størri mun enn hægst neyðugt fyri at halda eina góða ávaringatanastu.

SPINNANDI ILLIR. Tað var vørandi, at arbeiðsgevararnir fóru at verða spinnandi illir yvir samtykt lógtingsins í lønarmálinum. Og so varð. Arbeiðsgevara- og Reioarafelagið lýsa í Dimmalætting til fundar til stöðutakan til »Lógtingslóg um lønarhækkan, samtykt á tingi tann 10. mei í ár.« — og »Stöðutakan til lock-out.«

TIGSETAN endaði fríggjakvöldið. — Hon hevur nú vart 135 dagar, og man vera hin longsta, ið verið hevur. 96 tingfundir vóru í henni. Men neyvan nakra tíð áður man so nógv av tendingarmiklum málum hava verið avrikað í einari setu. Landsstýrismálini, sum völdu so stóran orðadrátt, tá tey vóru framlögð, finga hesa ferð eina viðgerð, ið einans vardi 10 minuttir. Andstöðflokkarnir vildu ikki hava orðaskiftið útvarpað, og framsøgumaður teirra talaði einans 1½ minutt.

SKARVANES var fyri tí óhappi at missa skrávuna á veg til Grønlands, tað mundi vera um Kappa-leiðina. Teir góvu neyðkall, og íslenski vaktarbáturin »Ægíre« kom fyrst til tað, og tók at sleipa tað — helst á Føroyingahavn.

GRIND doyði í Tindhólmi hósdegan. Teir royndu at halda henni til á Seyrvági, men tað miseydnaðist og so varð farið í Tindhólm, har hon legði beinini. Ikki vóru meir enn 60 hvalir merktir, og varð tí alt selt.

»AT GLAÐA og brenna vita« eitur bók av Robert Joensen, sum kemur í handilin ein av teim fyrstu døgnum. Hon kostar 10 kr. Hetta er ein ógviliga forvitnislig bók, sum má hava kostað høvundinum eitt stórt arbeiði at samla tilfarið til. Tað man vera í evstu stund, hetta savningararbeiði er gjørt, tí megin parturin av hesum, sum fyri 50 árum síðan hoyrði gerandislivinum til í Føroyum, er nú við at fara í »gloymbókina«. Robert eigur stóra tøkk fyri hesa bók eins og fyri aðrar, hann áður hevur givið út. Hetta er 8. bókin, hann hevur skrivað.

Úr Hvalba

Tað gongur nú væl við at stoypa frysti- og flakavirkid, og kann tað roknað við, at tað um stutta tíð verður inni lukkað.

Higartil hevur ikki verið nógv roynt eftir fiski, men menn gera seg nú til at rógva út. T. d. hevur onkur bygt sær nýggjan bát at driva útróður við í summarnar. Annars er at siga, at fólk er farið og fer til sjós í summarnar, sum tað ikki hevur verið síðan aðrenn kriggið. Ein fjøld er farin við týskum, onkur fer at rógva út í Grønlandi og eisini at arbeiða á landi o. s. fr.

Kolarbeiðið verður so stutt heilt litið í summarnar.

Byrjað er at seta upp steyrnarar til el-linuna, sum skal binda el-megina við Suðuroyar el-verk. El-linjan gongur inn eftir koladungunum og um Nakkinn, har sum tunnellið skal gerast.

Tað verður tosað um, at ongantíð hevur Hvalbær sókn verið so væl við í havna- og vegajáttanini sum undir hesum landsstýrinum.

Landsgrannskoðari

Embættið sum landsgrannskoðari er leyst at søkja til 1. august 1961. Lønin er kr. 22.200,— árliga at byrja við, hækkað til um kr. 27.000,—.

Umsóknir stílaðar til figgarnevndina verða at senda landsstýrinum seinast 15. juni 1961.

Føroya Landsstýri, 12. mai 1961.

Viðmerkingar

BISKUPASPUERNINGURIN

tykist meiri og meiri at fara at koma at standa sambandsmonnum og tjóðveldismonnum í hálsinum.

»Dimmalætting« hevur í aftursvari til grein hjá P. M. Dam tað harðliga at finnst av, at Dam hevur drigið ta síðuna av veruleikanum biskupinum viðverður einki at kosta okkum, um hann víkjandi fram, at hann í øllum tilfalli verður settur nú, ið kirkjan í Føroyum er eitt ríkismál, tí útreiðsluna til kirkjunnar menn í Føroyum ber staturin.

»14. Septembere« leypur á Dam av mótsettu grundum sum »Dimmalætting«. »Fjúrtaðige« gremur seg um, at um verður, sum Dam spáar, so er tað alt annað enn lystiligt at fáa biskup fluttan til Føroya. So verður hvørki skiljan av kirkjun frá donsku kirkjun: ella Føroyar leysar frá Danmark nakrantíð ein veruleiki.

»Nógv mann vera í, at stöðan at fáa settan ein biskup ella varabiskup í Føroyum er tann heilt rætta, um vit ikki eru loysingarfólk, hvørki kirkjuliga ella landspolitisk.

Vit vilja hava ein biskup, tí vit hava havt hann áður, og tí vit kirkjuliga

halda, at tað vil gagna okkum best, skapa liv og reiming í okkara kirkjuliga deyðavatn.

SJÓMARKSSPUERNINGURIN

Hvat er betri at siga upp nú beinan vegin, sum ein meirlut: í sjómarksnevndini vil, ella — sum ein minnilut: vil — at taka samráðingar upp við Bretar um at fáa somu sjómarkssemdir frá teimum, sum Ísland-nógvir ganga við til. Um vit siga upp nú beinan vegin, verða vit einki at vinna fyrr enn í 1963. Men taka vit nú alt fyri eitt samráðingarnar við Bretar, ið vit hava rætt til, kann tað henda, at teir ikki leggja lag í at taka eina langrokjutta trætu við Føroyingar, soleiðis sum teir gjørdur við Íslendingar, men góðviljaðir ganga við til sum eina fyribilsskipan at lata okkum fáa somu góðkenning og sjómarkssemdir, sum Íslendingar hava fingið. Skuldi hetta hent, verða vit at vinna 2 ár — tað er eisini mikið virðisfult. Tvey ár rætt nýtt gagna stórliga. Um tey verða skeiðt nýtt, skada eina elva størstap fyri ikki bara einstaklingin, men eisini fyri alla tjóðina.

Hvørki meirlutin ella minnilutin hava